

Nr 79

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen om godkännande av handelsavtal mellan Sverige och Cuba; given Stockholms slott den 28 februari 1958.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handelsärenden för den 6 december 1957 och för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed begära riksdagens godkännande av ett den 12 december 1957 träffat handelsavtal mellan Sverige och Cuba.

GUSTAF ADOLF

Herman Kling

Konungariket Sveriges regering och Republiken Cubas regering, som äro besjälade av önskan att ytterligare befästa de traditionella vänskapsbanden mellan de båda länderna, ha överenskommit att upprätthålla sina kommersiella förbindelser på följande grundvalar:

Artikel I

De Höga Fördragsslutande Parterna överenskomma att ömsesidigt bevilja varandra ovillkorlig och oinskränkt mest-gynnad-nationsbehandling i allt som rör tullavgifter och tilläggsavgifter, konsulatavgifter och andra avgifter och pålägg av vad slag de vara må, som äro eller kunna vara tillämpliga vid import och export av varor, eller på varor i transit, liksom också i fråga om sättet för uppbörden av desamma samt i fråga om regler och formaliteter som hänföra sig till tullklarering.

Artikel II

Oavsett vad som föreskrives i artikel I i detta avtal skall mest-gynnad-nationsbehandling icke tillämpas beträffande:

1. tullpreferenser, förmåner, särskilda privilegier etc. som Cuba utslutande har beviljat eller kan komma att bevilja för varor, som anlända och härröra från Amerikas Föränta Stater.

2. tullpreferenser, förmåner, särskilda privilegier etc. som Sverige har beviljat eller kan komma att bevilja Danmark, Finland, Island och Norge, eller alla eller flera av dessa länder.

3. förmåner som en av de Höga Fördragsslutande Parterna nu eller i

framtiden må bevilja något grannland, för att underlätta gränstrafiken eller trafiken mellan bestämda gränszoner, vilka äro fastställda och angivna som sådana i respektive överenskommelser.

4. tullpreferenser, förmåner, särskilda privilegier etc., härrörande från någon existerande eller framtida tullunion eller frihandelszon, vari någon av de Höga Fördragsslutande Parterna är eller kan komma att bli medlem, eller som någon av de Höga Fördragsslutande Parterna kan komma att bevilja i överensstämmelse med det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT).

Artikel III

Kungl. Svenska Regeringen förbinder sig att, i enlighet med de bestämmelser som må gälla i Konungariket Sverige, vidtaga alla erforderliga åtgärder och medgiva alla erforderliga lättnader, inklusive beviljandet av importlicenser, för att under föreliggande avtals giltighetstid en kvantitet av minst 75 000 metriska ton socker, råsockervärde, dock årligen minst 20 000 metriska ton, härrörande och kommande från Republiken Cuba, för förbrukning inom Konungariket Sveriges territorium må kunna importeras genom vanliga kommersiella kanaler och på vanlig kommersiell basis.

Artikel IV

Kungl. Svenska Regeringen förbinder sig att, i enlighet med de bestämmelser som må gälla i Konungariket Sverige vidtaga alla erforderliga åtgärder och medgiva alla erforderliga lättnader, inklusive beviljandet av importlicenser, för att under förelig-

gande avtals giltighetstid cigarrer och råttobak, härrörande och kommande från Republiken Cuba, för förbrukning inom Konungariket Sveriges territorium till ett värde icke understigande 300 000 dollar, dock årligen minst 75 000 dollar, må kunna importeras genom vanliga kommersiella kanaler och på vanlig kommersiell basis.

Artikel V

Kungl. Svenska Regeringen förbinder sig jämväl att i enlighet med gällande importbestämmelser vidtaga alla erforderliga åtgärder och medge alla erforderliga lättnader för att under föreliggande avtals giltighetstid följande produkter härrörande och kommande från Republiken Cuba må kunna importeras genom vanliga kommersiella kanaler till Konungariket Sverige:

Kaffe

Rom

Konserverad, saltad och kanderad ananas

Tomater

Ingefära

Bivax

Tarmar i saltlake

Saltade hudar

Tvättsvamp

Sisal-fiber

Bilringscord av viscossilke

Tygskor med gummisulor

Malm av koppar, nickel, järn, krom, mangan och andra metaller.

Artikel VI

1. För den händelse detta avtal icke skulle fungera tillfredsställande med hänsyn till en av de Höga Fördragsslutande Parternas intressen,

skall denna kunna begära upptagande av bilaterala överläggningar för att uppnå en ömsesidigt tillfredsställande lösning. Om emellertid en tidrymd av tre månader förflutit från den dag då upptagandet av sådana överläggningar begärts utan att dessa slutförts, eller om under dessa icke uppnås en överenskommelse mellan de Höga Fördragsslutande Parterna, kan endera av dem uppsäga detta avtal med nittio dagars varsel.

2. Var och en av de Höga Fördragsslutande Parternas regeringar skall välvilligt pröva varje begäran som den andra Höga Fördragsslutande Partens regering må framställa i fråga om tillämpningen av bestämmelserna i detta avtal.

Artikel VII

Detta avtal skall träda i kraft femton dagar efter dagen för undertecknandet och förblir i kraft till den 27 december 1960 därest det icke upphör att gälla före detta datum i enlighet med bestämmelsen i stycket 1, artikel VI.

Avtalet skall ratificeras i enlighet med de Höga Fördragsslutande Parternas konstitutionella föreskrifter och utväxlingen av ratifikationsinstrumenten skall äga rum i Havana så snart som möjligt.

Som skedde i två exemplar på svenska och spanska språken, i Havana den 12 december 1957, varvid båda texterna skola äga lika vitsord.

För Sveriges regering:

Carl-H. Borgenstierna

För Republiken Cubas regering:

G. Güell

Utdrag av protokollet över handelsärenden rörande främmande makt eller dess förhållanden m. m., hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 december 1957.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för finansdepartementet.

Den svenska införseln från Cuba består traditionellt till större delen av socker samt råttobak och tobaksvaror. Utförseln omfattar huvudsakligen verkstadsprodukter. Importen från Cuba uppgick år 1955 till 31,9 miljoner kronor, år 1956 till 43,1 miljoner kronor och tiden januari—oktober 1957 till 26,0 miljoner kronor. Under samma tid var värdet av exporten 8,5 miljoner kronor, 9,1 miljoner kronor och 15,9 miljoner kronor.

Den begränsade svenska exporten till Cuba sammanhänger utan tvivel med att svenska varor belastas med högre tullar än varor från ett flertal andra länder. Importen från Amerikas förenta stater intager i detta sammanhang en speciellt gynnad ställning. För det allmänna tull- och handelsavtalets (GATT) signatärmakter gäller likaså förhållandevis förmånliga tullar. För övriga länder, däribland Sverige, tillämpas däremot ett system med varierande men genomgående höga tullsatser.

Möjlighet finnes emellertid att genom ingående av handelsavtal med Cuba tillförsäkra sig en gynnsammare behandling i tullhänseende. Vissa länder såsom Storbritannien och Förbundsrepubliken Tyskland har även begagnat sig av denna möjlighet. I fråga om tullarna på vissa varuslag har nämligen länderna ifråga utverkat samma förmånsställning som Amerikas förenta stater och i övrigt har genom avtalen erhållits en försäkran om mest-gynnad-nationsbehandling. I gengäld har i avtalen intagits vissa utfästelser rörande importen av socker och tobaksvaror från Cuba.

En ny kubansk tulltaxa är avsedd att sättas i kraft under år 1958. Enligt denna tulltaxa kommer systemet med olika behandling i tullhänseende av olika länder även i fortsättningen att upprätthållas. Länder som ingått handelsavtal med Cuba kommer därvid att erhålla mest-gynnad-nationsbehandling. För huvuddelen av importen från USA kommer emellertid liksom tidigare att gälla speciellt förmånliga tullsatser.

Handelsförbindelserna mellan Sverige och Cuba har alltsedan utgången av år 1950 icke varit avtalsmässigt reglerade annat än genom de båda ländernas anslutning till GATT. Då det varit ett svenskt intresse att genom tullnedsättningar uppnå ett gynnsammare utgångsläge för svensk export har frågan om ingående av ett handelsavtal vid skilda tillfällen upptagits till diskussion med Cuba. Först under detta år har emellertid förutsättningar för samförstånd visat sig föreligga. Efter förhandlingar i Havana har sålunda uppgjorts ett förslag till handelsavtal för tre år med därtill hörande förtrolig skriftväxling, vilka handlingar torde såsom bilagor (Bilaga 7A—7C)¹ få fogas till statsrådsprotokollet.

Förslaget till *handelsavtal* (Bilaga 7A) innehåller i huvudsak följande. I artikel I stadgas, att de båda länderna skall bevilja varandra ovillkorlig och oinskränkt mest-gynnad-nationsbehandling i allt som rör tullar och tullformaliteter, tilläggsavgifter, konsulatavgifter samt alla andra pålagor och avgifter vid import och export. Från denna huvudregel göres i artikel II undantag för sådana tullförmåner m. m. som de båda länderna har beviljat eller kan komma att bevilja andra länder på grund av nuvarande eller framtida medlemskap i tullunioner eller frihandelszoner. De förmåner, som Cuba har beviljat eller kan komma att bevilja Amerikas förenta stater undantages också, liksom medgivanden som Sverige lämnat eller kan komma att lämna till förmån för Danmark, Island, Finland och Norge. I artiklarna III och IV förbinder sig den svenska regeringen att i enlighet med gällande svenska bestämmelser vidtaga alla erforderliga åtgärder och medgiva alla erforderliga lättnader, inklusive beviljandet av importlicenser, för att under avtalets giltighetstid minst 75 000 ton råsocker, dock årligen lägst 20 000 ton, samt cigarrer och råtabak till ett värde icke understigande 300 000 dollar, dock årligen lägst 75 000 dollar, må för förbrukning i Sverige kunna införas från Cuba genom vanliga kommersiella kanaler och på vanlig kommersiell basis. I artikel V lämnar den svenska regeringen, utan angivande av kvantiteter eller värden, motsvarande medgivande beträffande ett flertal andra traditionella kubanska exportvaror. I artikel VI stadgas att parterna, för det fall avtalet icke anses fungera tillfredsställande, kan påkalla bilaterala överläggningar för att uppnå en ömsesidigt tillfredsställande lösning. Har sådana överläggningar ej givit resultat inom tre månader från den dag de begärts, äger båda parter rätt att med nittio dagars varsel uppsäga avtalet. Slutligen skall avtalet jämlikt artikel VII träda i kraft femton dagar efter dagen för undertecknandet och förbli i kraft under tre år, för så vitt det icke dessförinnan uppsägs i enlighet med artikel VI.

Under erinran om att det torde ankomma på ministern för utrikes ärendena att göra framställning om undertecknandet hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte godkänna föreliggande förslag till handelsavtal med därtill hörande skriftväxling.

¹ Här uteslutna. Den i bilaga A återgivna svenska texten till handelsavtalet är frånsett datering och underskrifter likalydande med den vid propositionen fogade texten till handelsavtal.

Tillika hemställer jag, att utdrag av statsrådsprotokollet i detta ärende måtte tillställas utrikesdepartementet och finansdepartementet.

Vad fördraganden sålunda hemställt, vari statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Rutger Croneborg

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 februari 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

T. f. chefen för handelsdepartementet, statsrådet Kling, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för finansdepartementet.

Den 6 december 1957 godkände Kungl. Maj:t förslag till handelsavtal mellan Sverige och Cuba jämte till avtalet hörande förtrolig skriftväxling.

Kungl. Maj:t bemyndigade samma dag beskickningschefen i Havana att underteckna avtalet samt att verkställa skriftväxlingen.

Avtalet, som träder i kraft femton dagar efter dagen för undertecknandet, skall ratificeras i enlighet med de båda ländernas konstitutionella föreskrifter. Undertecknandet och skriftväxlingen skedde den 12 december 1957.

Frågan om godkännande av överenskommelsen synes nu genom proposition böra föreläggas riksdagen. De i avtalskomplexet ingående förtroliga handlingarna torde få genom avskrifter delgivas riksdagens vederbörande utskott.

Jag hemställer nu, under hänvisning till vad som anförts den 6 december 1957 vid anmälan inför Kungl. Maj:t av ifrågavarande förslag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna handelsavtalet den 12 december 1957 mellan Sverige och Cuba.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Rune Lindquist